Gemeente Amstelveen

COLLEGEVOORSTEL

Voorstel nr 14

Datum B&W-besluit 16 februari 2021

Voor de raadsvergadering van
24 maart 2021

Portefeuillehouder wethouder Rob Ellermeijer

Afdeling Stedelijke Ontwikkeling

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)
M. Clewits
020 540 40 63
m.clewits@amstelveen.nl

Behandelen in de raadscommissie Ruimte, wonen en natuur (RWN)
op 11 maart 2021

Onderwerp

Verbeteren waterkwaliteit Amstelveense Poel.

Gevraagd besluit

Een gemeentelijke bijdrage van € 233.500,- voor de baggerpilot beschikbaar te stellen. Hiervan € 50.000,- te dekken uit het budget voor de gebiedsvisie Oude Dorp en het aanvullende bedrag € 183.500,- te dekken uit de algemene reserve.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

In samenwerking met de Provincie Noord-Holland (PNH), Hoogheemraadschap van Rijnland (Rijnland) en de gemeente Amsterdam (Amsterdam) wordt de waterkwaliteit verbeterd tot aan de basiskwaliteitsnorm (KRW). Dit biedt de gemeente Amstelveen als extra meerwaarde om de ambitie te realiseren om het water geschikt te maken voor kleinschalige waterrecreatie.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Uitvoeren van een gezamenlijke baggerpilot. De pilot moet zorgen voor verbeteren van de waterkwaliteit en verdiepen van de Amstelveense Poel, zodat de waterkwaliteit voldoet aan de KRW en geschikt wordt voor recreatief gebruik.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Stedelijke Ontwikkeling, Facelift Oude Dorp.

Aanleiding

De Noordelijke Poeloever en de Poel zijn als deelgebied onderdeel van de gebiedsvisie Oude Dorp. In het plan van aanpak voor de Gebiedsvisie Oude wordt aangegeven dat het verbeteren van de waterkwaliteit de Poel en als meerwaarde daarvan betere mogelijkheden tot waterrecreatie nieuwe kansen voor het Oude Dorp en de omgeving biedt.

Voor de Poel ligt er opgave om de waterkwaliteit te verbeteren tot aan de KRW. Dit betekent dat de kwaliteit en ecologische waarden moeten voldoen aan de Europese normen. Rijnland als waterbeheerder en Amsterdam als eigenaar hebben als eerste stap al maatregelen genomen voor de verbetering van de waterkwaliteit door het water te defosfateren en door de aanleg van natuurvriendelijke oevers. In aanvulling hierop is er een gezamenlijke verantwoordelijkheid, ook voor de gemeente Amstelveen, om te voldoen aan de KRW-eisen binnen haar gemeente.

De KRW-doelen sluiten aan bij de ambitie van Amstelveen en aan die van omwonenden, gebruikers en andere belanghebbenden van de Poel. Zij hebben al jaren last van de slechte waterkwaliteit en de ondiepte van de Poel.

Om de waterkwaliteit verder te verbeteren heeft Amstelveen het voortouw genomen om samen met Amsterdam en Rijnland hierin stappen te zetten door de Poel te gaan baggeren. Het resultaat hiervan is dat de drie partijen nu samenwerken om dit tot stand te brengen.

De plannen om baggeropgave in de Poel gezamenlijk te realiseren zijn in een versnelling gekomen door een impuls van de PHN om de waterkwaliteit versneld te verbeteren. De PHN heeft een subsidie toegezegd van € 700.000,- voor de gezamenlijke partners op basis van cofinanciering.

De pilot heeft als doel om voor het beschikbare budget zo veel mogelijk bagger te verwijderen. Dit zorgt ervoor dat de waterkwaliteit en ecologische kwaliteit zal verbeteren, maar ook dat de diepte deels weer op orde komt. Dit laatste is ook goed voor het recreatief gebruik van de Poel.

Argumenten

In de huidige situatie is de waterkwaliteit van de Poel overwegend slecht. Er is te weinig doorzicht en sprake van algengroei. De visstand is monotoon (brasem) en de nutriëntengehalten zijn te hoog. Rijnland heeft in 2019 een proef uitgevoerd om de waterkwaliteit te beïnvloeden door middel van defosfatering. Dit heeft in het voorseizoen ervoor gezorgd dat de concentratie blauwalg beperkt was, maar in juli en augustus was er alsnog sprake van een bloei. Dit betekent dat er aanvullende maatregelen nodig zijn om de waterkwaliteit te verhogen. Door de Poel (gedeeltelijk met beschikbare budget) uit te baggeren, gecombineerd met defosfatering, wordt getracht een omslagpunt te bereiken waardoor een meer effectieve verbetering van de waterkwaliteit wordt gerealiseerd.

Het verbeteren van waterkwaliteit door gezamenlijk te baggeren heeft als bijkomstig effect dat ook de diepte verbetert. Dit is belangrijk voor de waterfauna en visstand en heeft als meerwaarde dat de mogelijkheden voor kleinschalige waterrecreatie en het zwemmen in de Poel mogelijk worden.

Voor de pilot komt een totaalbudget beschikbaar van € 1,4 miljoen voor onderzoek en uitvoering. De helft van het budget is opgebouwd uit een subsidie die de provincie Noord-Holland kan verlenen van € 700.000,-. De andere helft is op basis van cofinanciering vanuit Rijnland, Amsterdam en Amstelveen. De onderlinge verdeelsleutel tussen de cofinanciers is dat alle drie partijen éénderde bijdragen. Voor Amstelveen komt dit op een bedrag van € 233.500,-.

De Poel betreft een groot wateroppervlak. De effecten op het bos en de waterkwaliteit moeten goed in beeld gebracht worden voordat er op grote schaal gebaggerd kan worden. Voorafgaand aan de baggerpilot zal een haalbaarheidsstudie worden uitgevoerd. Na het uitvoeren van de baggerpilot wordt beoordeeld wat de effecten en kosten zijn van het volledig uitbaggeren van de Poel en welke aanpak en fasering daar het beste bij past.

Kanttekeningen

De besluitvorming om extra krediet beschikbaar te stellen kan niet wachten op reguliere financiële cyclus in de perspectiefnota. Dit omdat de provincie en de partners in dit project duidelijkheid moeten hebben over de cofinanciering op het moment van de gezamenlijke subsidieaanvraag die uiterlijk eind maart moet worden ingediend.
Om die reden wordt in maart een collegevoorstel ingediend om voor dit project voor het aanvullend benodigde aanvullende budget een krediet beschikbaar te stellen.

Voordat gestart wordt met de baggerpilot wordt een haalbaarheidsstudie (bureaustudie) naar de effecten van het baggeren van de Poel uitgevoerd. Hierbij worden de resultaten van eerder onderzoek van de gemeente voor de Poel en het Stadsstrand en de onderzoeken van Rijnland voor de KRW meegenomen. Wanneer de resultaten positief zijn, zal naar verwachting de uitvoering van de bagerpilot begin 2022 van start gaan.

Na uitvoeren van de pilot zullen de maatregelen verder worden gemonitord over een periode van twee tot drie jaar. Daarna wordt gekeken op welke wijze het gewenste effect wordt bereikt om de waterkwaliteit te verbeteren om de doelstelling voor de KRW te halen.

Doel van de pilot is om voor het beschikbare budget zo veel mogelijk bagger te verwijderen. Voor de pilot is een totaalbedrag van € 1.4 miljoen beschikbaar dat geheel zal worden besteed aan de voorbereiding en uitvoering. Hoeveel bagger er kan worden verwijderd is afhankelijk van de kosten voor verwijderen, afvoeren en verwerken van de bagger.

Bij indienen van de subsidieaanvraag moet er financiële dekking zijn van de drie bestuurlijke partners. Na de haalbaarheidsstudie is een go/no go moment ingebouwd. Bij een negatief advies uit de haalbaarheidsstudie wordt de subsidie niet door de PNH verstrekt en hoeft het gereserveerde budget van de gemeente Amstelveen niet ingezet te worden.

Financiën

Voor de baggerpilot is vanuit Amstelveen € 233.500,- aan cofinanciering/uitvoeringsbudget nodig. Dit bedrag dient in maart beschikbaar te zijn om dekking te hebben voor de subsidieaanvraag. Vanuit de gebiedsvisie Oude Dorp is er dekking van € 50.000,-. Voor het resterende bedrag van € 83.500,- wordt voorgesteld deze te dekken uit de algemene reserve.

Communicatie

De communicatie rond de pilot zal gezamenlijk met Rijnland en Amsterdam worden opgepakt. De klankbordgroep de Poel wordt geïnformeerd over de laatste stand van zaken omtrent de projectdefinitie die opgesteld wordt ten behoeve van de subsidieaanvraag.

Procedure

Rijnland wordt de penvoerder voor de subsidieaanvraag bij de PNH.
De gemeente Amstelveen zal het verdere proces van de haalbaarheidsstudie trekken.
Op basis van de haalbaarheidsstudie is een go/no go moment ingebouwd.
De uitvoering van de pilot zal door Rijnland worden gedaan net als de monitoring van de effecten.

Om de samenwerking te borgen zal deze ook bestuurlijk moeten worden vastgelegd in een overeenkomst.

Bijlagen

Bijlage 1, Projectdefinitie Baggerpilot De Poel.

De secretaris, De voorzitter,

Bert Winthorst Tjapko Poppens

BEHANDELING RAADSCOMMISSIE

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

De commissie heeft het voorstel besproken. Het voorstel kan als hamerstuk aan de raad worden voorgelegd ter besluitvorming.

Het voorstel aan de raad is **Aanvaarde amendementen / moties**

Ongewijzigd aanvaard
Gewijzigd aanvaard
Verworpen

RAADSBESLUIT

Besluit

Akkoord te gaan met de gemeentelijke bijdrage voor de pilot van € 233.500,-. Hiervan € 50.000,- te dekken uit het budget voor de gebiedsvisie Oude Dorp en het aanvullende bedrag € 183.500,- te dekken uit de algemene reserve.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 24 maart 2021.

De griffier,

Debby de Heus

De voorzitter,

Tjapko Poppens